

koronavirus, ale sovětska
ze, co mu překazilo plány.
druhý pátrač, Josef Mužík,
isl roku 2016 úspěšný výsle-
třicetiletého pinožení od stro-
ke stromu, od jeskyně k jesky-
en potřeboval vypořádat práv-
normality. Ani z toho nebylo

UPLYNULO UDRŽIVILE, KDY HELMUT GAENSEL POPRVÉ VYJEDNÁVAL SE STÁTEM O VYZVEDNUTÍ ŠTĚCHOVICKÉHO POKLADU

kladu zůstává. Historici jsou ke
druhé možnosti značně skeptičti:
kvůli nacistickému zlatu už místo
pročesávalo i komunistické minis-
terstvo vnitra v 50. letech a dalo
si dost záležet. Ale uvidíme, až po-
mine covid.

Solomon, Farage to však nejdál
dotáhl právě on. Solomonovo čís-
té jmění je odhadováno na 72 mi-
lionů dolarů (1,7 miliard korun),
Bakalovo na 1,9 miliardy, ale
v dolarech! Farage je vedle něj
chudák.

POZITIVNÍ ZPRÁVY

Co s ním? Do potravinové banky

uvěněním restaurací vyvstal pro-
n, co s přebytečnými zásobami
avin. K jejich smysluplnému
žití pomůže nová odpadová
kace Kam s ním (www.kams-
.cz). V mapě projektu lze na-
kromě kontejnerových stání či
mých dvorů také místa, kde je
žno předat potraviny k charita-

tivním účelům. „Potravinové ban-
ky ve všech regionech přijímají ne-
využitě zásoby od stravovacích za-
řízení. Přijmout lze ovoce, zeleni-
nu nebo chlazené, mražené a trvan-
livé potraviny, které zatím nebyly
rozbaleny,“ řekla ředitelka České
federace potravinových bank Ve-
ronika Láčovová.

Tipy a snímky do rubriky zasílejte na
pozitivnizpravy@lidovky.cz

ti plýtvání i na pomoc potřebným. Darované potraviny si rozdělí humanitární
organizace z celé republiky. ILLUSTRACNÍ FOTO MAFRA - DAVID PELTÁN

POSLEDNÍ SLOVO

Popravená polština

Tak nám ministerská komi-
se vybrala novou ředitelku
Národní galerie. Jmenuje
se Alicja Knastová, je Polka, na-
stoupí do úřadu 1. ledna a z toho,
že slibuje, že se bude učit česky,
soudím, že češtinu neovládá. Nic
z toho mi nevadí, jen mi trochu při-
jde, že když ministr nekultury An-
tonín Staněk vyhodil Jiřího Fajta
z ředitelského křesla uvedené in-
stituce takovým způsobem, že mi-
nistr kultury Lubomír Zaorálek cí-
til potřebu se za to jménem úřadu
omluvit, měl možná Jiří Fajt to
křeslo dostat zpět. Ale to je asi jen
moje naivní představa o slušnosti,
která v politice, jak se opakovaně
ukazuje, nemá místo.

Leč k věci: protože trpím jistou
dědičnou náklonností k polštině –
mj. je můj otec hlavním autorem
a matka jednou ze spoluauto-
rek dosud nejrozsáhlejšího pol-

sko-českého slovníku – tak mne ta-
kové personální potvrzení úrovně
a úrodnosti česko-polských vzta-
hů dokonce potěšilo. Ocenil jsem
i to, že ministerstvo kultury doká-
zalo překročit blátivé břehy české-
ho rybníka. A když už jsem u toho-
to překračování, dovolil bych si
pár poznámek o polštině pro Če-
chy obecně a pro osazenstvo Čes-
ké televize zvláště.

Polština má jinou abecedu než
čeština. To je dáno jednak rozdí-
lým vývojem pravopisných systé-
mů a jednak odlišným repertoá-
rem hlásek. Začneme tím, že v ní
neexistují dlouhé samohlásky (jež
naopak hrají zásadní roli v češtině
– na návštěvě nezkoušejte paní
domu pochválit „kýtíčky“ místo
„kytiček“). Písmenko „ó“ se tedy
nemůže číst jako dlouhé „ó“ – čte
se jako „u“, takže ten kontroverz-
ní důl je třeba vyslovovat //turuf//,

nikoliv //turóf//, jak to bez výjimky
slychám v Událostech na ČT. Co
polština naopak má, je nosové
„n“, jež se v písmu zachycuje tak,
že se k předcházejícímu „a“ nebo
„e“ připíše ocásek, čímž vzniknou
písmenka „ą“ a „ę“, s tou kompli-
kací, že to „ą“ se čte //on// (s no-
sovým „n“). Takže jméno vítěz-
ky nedávného tenisového klání
Świąt(e)kové – v počestně podobě
s vynecháním vkladného „-e-“
a zanedbávající rozdíl měkkého
a tvrdého „ś“ – je potřeba číst
//śvjontková//, nikoliv //śvjateko-
vá//, jak jsem to slychal ze studia
Branek, bodů, vteřin (pařížský
zpravodaj měl ale výslovnost ade-
kvátní). A nejdrastičtější nakonec:
polština pro některé hlásky použi-
vá spřežkový pravopis. Polské
„cz, sz“ se čte //č, š// a „rz“ je po-
třeba číst buď tradičně jako naše
//ř//, nebo – protože v běžné polšti-

ně taková výslovnost ve 20. století
zanikla – jako //ż// (polské děti tak
v analogii našeho procvičování
„i/y“ trpí pod knutou diktátů na
„ż/rz“). Ve zpravodajství z letoš-
ních prezidentských voleb mě pro-
to šokovalo, když anonymní žens-
ký hlas vyslovil jméno jednoho
kandidáta //t-r-z-askofski//. Býva-
lého německého kancléře snad ni-
kdo nečte //s-ch-r-óder//, tak by-
chom snad jistě minimální znalos-
ti mohli mít i o polštině.

Aby „poprawna polszczyzna“
nebyla v českém vydání polštinou
„popravenou“, ale aspoň přibliž-
ně „správnou“.

KAREL
OLIVA

Pondělí Neff

Úterý Kvačková

Středa Baldýnský

Čtvrtek Oliva

Pátek Šustrová

Sobota Veis